

§ 84 Enheten för inköp, utökad budget
RS 220-2025**Sammanfattning**

Region Västerbotten köper årligen in varor och tjänster för omkring sex miljarder kronor. Under en längre tid har inköpsprocessen haft svårt att möta verksamheternas behov av stöd kring upphandling och inköp. Detta är också något som framförts i flera revisionsrapporter, exempelvis REV 22–2023.

Ledtiderna har de senaste åren blivit allt längre för upphandlingar. Detta förklaras av utmaningar i resurssättning tillsammans med ökade externa och interna krav. Räknat utifrån dagens förmåga att genomföra upphandlingar bedöms tiden mellan beställning och påbörjad upphandling vara cirka fyra år, det får konsekvenser för verksamhetens anskaffningsbehov, ökade kostnader och att vi inte följer delar av lagstiftningen gällande upphandling och riskerar därför viten. En annan brist är att pris- och avtalskontroller inte utförs i tillräcklig omfattning. Det beräknade volymvärdet på beställda upphandlingar är idag ca 2,39 miljarder kronor. Utifrån dagens kapacitet beräknar vi att kunna möta upp 50% av denna del. Vilket innebär att ca 1,2 miljarder i avtalsvolym riskeras att köpas till minst 10–15 procents högre icke rabatterade avtalspriser. Detta riskerar resultera i kostnadsökningar på minst 120 miljoner kronor.

För att komma till rätta med problemen i inköpsprocessen har ett förändringsarbete med ett flertal åtgärder satts in. Exempel på genomförda och påbörjade åtgärder är implementering av ett nytt inköpssystem, införande av e-handel, förändrade arbetssätt, etablering av inköpsråd och snabbare processer för att annonsera och utvärdera anbud.

En stor utmaning kvarstår dock med resursnivån inom enheten Inköp. Hög personalomsättning och kompetenstapp har i kombination med ökade behov lett till ökade ledtider men även påverkat arbetsmiljön inom enheten negativt. Bedömningen är att det krävs en ökning av antalet tjänster för att hantera nuvarande situation, förbättra arbetsmiljön och på sikt säkerställa en effektivare inköpsprocess.

En rekryteringsplan har tagits fram i olika steg för att påbörja att möta upp ovan nämnt behov. Som ett delsteg under 2025 behöver vi rekrytera 8 personer. Det finns ett ytterligare rekryteringsbehov 2026 och framåt för att successivt till 2027 kunna nå ett normalläge och därigenom kunna möta behovet. Då rekryteringen behöver ske succesivt bedöms behovet av ökad budget för 2025 uppgå till 9 miljoner kronor som både täcker ej finansierade tjänster och utökningen.

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår att regionstyrelsens beslutar

att enheten Inköp inom Ekonomistaben erhåller 9 miljoner kronor i budgettillskott 2025 för utökat tjänsteutrymme. Finansiering sker genom omfördelning inom styrelsens budget.

att behovet av budgettillskott för åren 2026 och 2027 lyfts in i budgetprocessen för respektive år.

Beslut

Arbetsutskottet föreslår att regionstyrelsens beslutar

att enheten Inköp inom Ekonomistaben erhåller 9 miljoner kronor i budgettillskott 2025 för utökat tjänsteutrymme. Finansiering sker genom omfördelning inom styrelsens budget.

att behovet av budgettillskott för åren 2026 och 2027 lyfts in i budgetprocessen för respektive år.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Enheten för inköp rekryteringsplan och utökad budget